

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
YVESA BOTA,
predstavljeni 25. oktobra 2018¹

Zadeva C-579/17

**BUAK Bauarbeiter-, Urlaubs-u. Abfertigungskasse
proti
Gradbeništvu Korana d.o.o.**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju, Avstrija))

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah – Uredba (EU)
št. 1215/2012 – Člen 53 – Izdaja potrdila – Upravni ali sodni postopek“

1. Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1 Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.²
2. Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki ga je začel Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse (sklad za dopuste in odpravnine delavcev v gradbenem sektorju, Avstrija)³ zaradi izdaje potrdila v skladu s členom 53 Uredbe št. 1215/2012 za namene izvršitve pravnomočne zamudne sodbe, izdane zoper družbo Gradbeništvo Korana d.o.o s sedežem v Sloveniji.
3. V skladu s členoma 37 in 42 Uredbe št. 1215/2012 je predložitev takega potrdila obvezna za to, da se v državi članici priznajo in izvršijo sodne odločbe, izdane v drugi državi članici. S tem dokumentom se brez posebnega predhodnega postopka potrdi izvršljivost navedenih odločb, zasnovan pa je bil kot reprodukcija teh odločb v obliki izvlečkov, da bi tako spodbudili njihov prosti pretok in neposredno izvrševanje.
4. Kot je navedla Evropska komisija, je v takih okoliščinah dopustnost vprašanja za predhodno odločanje odvisna od tega, ali sodišče izvora v fazi izdaje tega potrdila opravlja upravne ali sodne naloge.
5. To pravno vprašanje, ki se nanaša na uporabo člena 53 Uredbe št. 1215/2012, je novo, kar pa ne velja za vprašanje, ki ga je postavilo Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju, Avstrija), predložitveno sodišče, v zvezi z opredelitvijo spora, da bi ugotovilo, ali spada med „civilne in gospodarske zadeve“. Ker ta opredelitev ob upoštevanju sodne prakse Sodišča ne predstavlja posebnih težav, bom v teh sklepnih predlogih obravnaval izključno dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki jo mora Sodišče preveriti pred njegovo vsebinsko preučitvijo.

¹ Jezik izvirnika: francoščina.

² UL 2012, L 351, str. 1.

³ V nadaljevanju: BUAK.

6. Ob koncu analize bom Sodišču predlagal, naj ugotovi, da – v primeru negotovosti glede uporabe Uredbe št. 1215/2012 – izdaja potrdila v skladu s členom 53 te uredbe zahteva sodni preizkus, v okviru katerega je nacionalno sodišče pristojno za to, da Sodišču postavi vprašanje za predhodno odločanje, in naj posledično odloči, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

7. V uvodnih izjavah 1, 4, 6, 26, 29 in 32 Uredbe št. 1215/2012 je navedeno:

„(1) Dne 21. aprila 2009 je Komisija sprejela poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah⁴. Iz poročila izhaja, da je na splošno izvajanje navedene uredbe zadovoljivo, da pa bi bilo treba izboljšati izvajanje nekaterih njenih določb ter s tem še bolj olajšati prosti pretok sodnih odločb in dostop do sodnega varstva. Ker so potrebne številne spremembe navedene uredbe, bi jo bilo zaradi jasnosti treba prenoviti.

[...]

(4) Določene razlike med nacionalnimi predpisi, ki urejajo pristojnost in priznavanje sodnih odločb, ovirajo nemoteno delovanje notranjega trga. Nujno je potrebno sprejetje določb za poenotenje kolizijskih pravil glede pristojnosti v civilnih in gospodarskih zadevah ter zagotavljanje hitrega in enostavnega priznanja ter izvršitve sodnih odločb, sprejetih v državi članici.

[...]

(6) Zaradi doseganja cilja prostega pretoka sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba zagotoviti in je primerno, da pravila, ki urejajo pristojnost ter priznanje in izvršitev sodnih odločb, ureja zavezujoč in neposredno uporabljev pravni akt Unije.

[...]

(26) Medsebojno zaupanje pri delovanju pravosodja v Uniji upravičuje načelo, da bi bilo treba sodne odločbe, izdane v državi članici, priznati v vseh državah članicah, ne da bi bil zato potreben kakšen poseben postopek. Poleg tega namen skrajšanja trajanja čezmejnih pravnih zmanjšanja njihovih stroškov upravičuje odpravo razglasitve izvršljivosti pred izvršitvijo sodne odločbe v zaproseni državi članici. Posledično bi bilo treba sodbo sodišča posamezne države članice obravnavati, kot da je bila dana v zaproseni državi članici.

[...]

(29) Neposredno izvrševanje sodne odločbe iz države članice v zaproseni državi članici brez razglasitve izvršljivosti ne bi smelo ogroziti spoštovanja pravic obrambe. Zato bi morala imeti oseba, zoper katero se zahteva izvršitev, možnost vložiti zahtevka za zavrnitev priznanja ali izvršitve sodne odločbe, če meni, da je izpolnjen eden od razlogov za zavrnitev priznanja. Med temi bi moral biti tudi razlog, da ta oseba ni imela priložnosti pripraviti svoje obrambe, kjer je bila sodna odločba izdana v odsotnosti toženca v civilni tožbi, povezani s kazenskimi postopki [...].

[...]

4 UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42.

(32) Da se osebo, zoper katero se zahteva izvršitev, obvesti o izvršitvi sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, bi ji bilo treba v razumnem roku pred prvim izvršilnim ukrepom vročiti potrdilo, določeno s to uredbo, ki bi mu bilo treba po potrebi priložiti sodno odločbo. V povezavi s tem bi moral prvi izvršilni ukrep pomeniti prvi izvršilni ukrep po vročitvi.“

8. Poglavje I te uredbe, naslovljeno „Področje uporabe in opredelitve pojmov“, vključuje člen 1, ki določa:

„1. Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodišča. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev ali odgovornosti države za dejanja in opustitve pri izvajanju državne oblasti (*acta iure imperii*).

2. Ta uredba se ne uporablja za:

[...]

(c) socialno varnost;

[...]“

9. Člen 28 navedene uredbe v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Če je toženec s stalnim prebivališčem v eni državi članici tožen v drugi državi članici in se ne spusti v postopek, se sodišče po uradni dolžnosti izreče za nepristojno, razen če pristojnost izhaja iz določb te uredbe.

2. Sodišče prekine postopek za toliko časa, dokler se ne ugotovi, da je bilo tožencu omogočeno prejeti pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno, da je lahko pripravil obrambo, ali da so bili storjeni vsi potrebni koraki v tej smeri.“

10. Člen 37(1) iste uredbe, vključen v oddelek 1, naslovljen „Priznanje“, poglavja III, ki se nanaša na „[p]riznanje in izvršitev [sodnih odločb, izdanih v državi članici]“, določa:

„Stranka, ki želi v državi članici uveljaviti sodno odločbo, izdano v drugi državi članici, predloži:

(a) izvod sodne odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za ugotovitev njene verodostojnosti, in

(b) potrdilo, izdano v skladu s členom 53.“

11. Člen 39 iz oddelka 2, naslovljenega „Izvršitev“, istega poglavja III določa:

„Sodna odločba, ki je izdana v državi članici in je izvršljiva v tej državi članici, je izvršljiva tudi v drugih državah članicah, ne da bi jo bilo treba razglasiti za izvršljivo.“

12. Člen 42(1) Uredbe št. 1215/2012 določa:

„Za namene izvršitve sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, v državi članici, vlagatelj predloži organu, pristojnemu za izvršitev:

(a) izvod sodne odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za ugotovitev njegove verodostojnosti, in

(b) potrdilo, izdano v skladu s členom 53, ki potrjuje izvršljivost sodne odločbe, ter vsebuje izvleček sodne odločbe in po potrebi pomembne informacije o vračljivih stroških postopka ter izračun obresti.“

13. Člen 43(1) te uredbe določa:

„Če se zahteva izvršitev sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, se potrdilo, izdano v skladu s členom 53, osebi, zoper katero se zahteva izvršitev, vroči pred prvim izvršilnim ukrepom. Potrdilo je priložena sodna odločba, če mu [ji] še ni bila vročena.“

14. Člen 53 Uredbe št. 1215/2012, ki je vključen v oddelek 4, naslovljen „Skupne določbe“, določa:

„Sodišče izvora na zahtevo katere koli zainteresirane stranke izda potrdilo na obrazcu iz Priloge I.“⁵

B. Avstrijsko pravo

15. Zaradi predmeta teh sklepnih predlogov je ta predstavitev omejena na postopkovne določbe.

16. V skladu s sklepom Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z dne 17. septembra 2015,⁶ izdanim na podlagi Uredbe št. 44/2001,⁷ se za potrdila iz člena 54 Uredbe št. 44/2001 uporablja člen 7a(1)⁸ Gesetz über das Exekutions- und Sicherungsverfahren (Exekutionsordnung) (zakonik o izvršilnih postopkih),⁹ kakor je bil spremenjen. V skladu s to določbo je za izdajo takega potrdila pristojno sodišče, ki je zadevo obravnavalo na prvi stopnji.

17. Člen 16(7) Bundesgesetz betreffend die Besorgung gerichtlicher Geschäfte durch Rechtspfleger (Rechtspflegergesetz) (zakon o samostojnih sodniških pomočnikih)¹⁰ z dne 12. decembra 1985 določa, da je za to nalogo zadolžen Rechtspfleger (samostojni sodniški pomočnik).

18. Postopek izdaje potrdila v smislu člena 54 Uredbe št. 44/2001 je v skladu s točko 7 sklepa Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) načeloma urejen s pravili glavnega postopka. Poleg tega je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) v isti točki menilo, da se določba člena 84(1) EO (postal člen 411(1)), ki določa kontradiktorni postopek, ne uporablja.

19. Člen 7(3) EO določa, da je mogoče vložiti pravno sredstvo za preklic potrdil, ki so bila izdana nezakonito ali po pomoti.

II. Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

20. BUAK je kolektivni organ avstrijskega javnega prava s sedežem na Dunaju (Avstrija), katerega naloga je pobiranje sredstev za plačilo nadomestil za dopuste in odpravnine delavcem v gradbenem sektorju v skladu z Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz 1972 (zakon o dopustih in odpravninah delavcev v gradbenem sektorju)¹¹ z dne 23. novembra 1972, kakor je bil spremenjen.¹²

21. Družba Gradbeništvo Korana, ki ima sedež v Sloveniji, je podjetje, ki je v Avstrijo napotovalo delavce za izvajanje gradbenih del.

5 V zvezi z razliko med besedilom tega člena v primerjavi z besedilom člena 54 Uredbe št. 44/2001 glej točko 39 teh sklepnih predlogov.

6 Sklep št. 3Ob152/15x.

7 Kolikor vem, ni bila sprejeta nobena nova določba na podlagi Uredbe št. 1215/2012.

8 Ki se je uporabljal na datum dejanskega stanja in je postal člen 419(1).

9 RGBL. 79/1896, v nadaljevanju: EO.

10 BGBl. 560/1985

11 BGBl. 414/1972, v nadaljevanju: BUAG.

12 BGBl. I 72/2016.

22. BUAK je 18. oktobra 2016 pri Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju) vložil tožbo proti družbi Gradbeništvo Korana, s katero je od te družbe primarno zahteval plačilo 38.477,50 EUR za dodatke v skladu z oddelkom VIb BUAG za delovne dni, ki jih je opravilo večje število gradbenih delavcev, napoteni na delo v Avstrijo, v obdobju od februarja 2016 do junija istega leta.

23. Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju) je s sodbo z dne 28. aprila 2017, izrečeno v odsotnosti, saj se družba Gradbeništvo Korana tega dne ni udeležila ustne obravnave, v celoti ugodilo predlogu BUAK in toženi družbi določilo 15-dnevni rok za prostovoljno izvršitev zahtevka. Ker zoper to sodbo, ki je bila družbi Gradbeništvo Korana vročena z učinkom od 21. junija 2017, ni bila vložena pritožba, je postala pravnomočna.¹³

24. BUAK je zaradi izvršitve te sodbe 31. julija 2017 pri istem sodišču vložil zahtevo za izdajo potrdila na podlagi člena 53 Uredbe št. 1215/2012.

25. Predložitveno sodišče se zato sprašuje, ali se ta uredba uporablja, kar je odvisno od odgovora na vprašanje, ali se postopek, v katerem je bila izrečena sodba z dne 28. aprila 2017, uvršča med civilne in gospodarske zadeve v smislu člena 1(1) navedene uredbe.

26. Predložitveno sodišče meni, da bi bilo mogoče zaradi nekaterih okoliščin postopek umestiti na področje javnega prava, čeprav BUAK v okviru napotitve delavcev – v nasprotju s povsem notranjimi zadevami – ni pristojen za izdajanje nalogov za izvršbo in mora zahtevke za plačilo dodatkov uveljavljati pred Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju), ki je izključno pristojno za odločanje o tovrstnih zadevah.

27. Predložitveno sodišče še navaja, da je Tribunal fédéral (zvezno sodišče, Švica) v sodbi z dne 19. novembra 2014,¹⁴ v kateri je analiziralo podoben postopek, uveden na podlagi oddelka VIb BUAG, odločilo, da zaradi odnosa podrejenosti med delodajalcem in BUAK ta organ izvaja prerogative javne oblasti, zato tak postopek ne spada na področje uporabe člena 1 Luganske konvencije.¹⁵

28. V teh okoliščinah je Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 1 Uredbe [...] št. 1215/2012 [...] razlagati tako, da so postopki, v katerih [BUAK] proti delodajalcem uveljavlja zahtevke iz naslova plačila dodatkov za delavce, ki dela običajno ne opravljajo v Avstriji in so napoteni na delo v Avstrijo, ali za agencijske delavce, posredovane v Avstrijo, ali proti delodajalcem, ki nimajo sedeža v Avstriji, uveljavlja zahtevke iz naslova zaposlitve delavcev, ki delo običajno opravljajo v Avstriji, ‚civilne in gospodarske zadeve‘, v katerih je treba uporabiti navedeno uredbo, kljub temu, da se ti zahtevki BUAK iz naslova plačila dodatkov sicer nanašajo na zasebnopravna delovna razmerja in so namenjeni kritju zasebnopravnih, iz delovnih razmerij z delodajalci izhajajočih zahtevkov delavcev v zvezi z dopustom in nadomestilom za dopust, vendar

- tako višina zahtevkov, ki jih imajo delavci iz naslova nadomestila za dopust v razmerju do BUAK, kakor tudi višina zahtevkov, ki jih ima BUAK iz naslova plačila dodatkov v razmerju do delodajalcev, nista določeni s pogodbo ali s kolektivno pogodbo, ampak z uredbo zveznega ministra;

13 V predložitveni odločbi ni nobenega pojasnila v zvezi s preverjanjem, ali je bila tožena stranka seznanjena s postopkom v teku, niti s tem, na kakšni podlagi je bil proti njej uveden postopek pred sodiščem države članice, v kateri ima sedež tožeča stranka, torej z odstopanjem od načela, določenega v členu 4(1) Uredbe št. 1215/2012.

14 Sodba št. 5A_249/2014.

15 Glede na datum te sodbe bi morala biti to Konvencija o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, podpisana 30. oktobra 2007, katere sklenitev je bila v imenu Skupnosti odobrena s Sklepom Sveta 2009/430/ES z dne 27. novembra 2008 (UL 2009, L 147, str. 1).

- dodatki, ki jih delodajalci dolgujejo BUAK, niso namenjeni le kritju stroškov nadomestil za dopust delavcev, ampak tudi kritju administrativnih stroškov BUAK, in
- ima BUAK pri uveljavljanju in uresničevanju svojih zahtevkov iz naslova takih dodatkov na podlagi zakona širša pooblastila kakor zasebnik, ker
 - morajo delodajalci BUAK ob nastopu določenih dogodkov sporočiti podatke ter mu tudi periodično vsak mesec posredovati podatke – sicer jim grozi plačilo denarne kazni – pri čemer morajo uporabljati komunikacijske poti, ki jih je vzpostavil BUAK, sodelovati pri nadzornih ukrepih BUAK oziroma jih dopuščati, omogočiti vpogled v plačno, poslovno in drugo dokumentacijo ter BUAK posredovati informacije, in
 - je BUAK v primeru, ko delodajalci kršijo obveznost sporočanja podatkov, na podlagi lastnih poizvedb upravičen izračunati znesek dodatkov, ki ga dolgujejo delodajalci, pri čemer v tem primeru zahtevek BUAK iz naslova plačila dodatkov v znesku, ki ga je izračunal BUAK, nastane ne glede na dejanske razmere napotitve oziroma zaposlitve?“

29. Sodišče je bilo 5. julija 2018 obveščeno, da je bil zoper družbo Gradbeništvo Korana uveden postopek zaradi insolventnosti, vendar predložitveno sodišče vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe.¹⁶

III. Analiza

30. Komisija v pisnih stališčih Sodišču predlaga, naj se v zvezi s postopkom izdaje potrdila v skladu s členom 53 Uredbe št. 1215/2012 prvič izreče o dopustnosti vprašanja za predhodno odločanje z vidika člena 267 PDEU, ki je odvisna od tega, kako se opredelijo naloge, ki jih izvaja predložitveni organ.

31. Komisija trdi, da sodišče izvora, ki je zadolženo za izdajo potrdila iz člena 53 Uredbe št. 1215/2012, deluje kot sodni organ v nadaljevanju postopka, v katerem je bila izdana odločba, katere izvršitev se zahteva, in da je v tej fazi pristojno za odločanje o vprašanju uporabe te uredbe, saj v fazi sojenja ni bilo mogoče odločiti o njem. Po njenem mnenju je ob upoštevanju logike in cilja navedene uredbe ter posebnih okoliščin zadeve v zvezi s tem, da tožena stranka odločbe ni izpodbijala, Sodišče pristojno za odgovor na postavljeno vprašanje.

32. Za presojo, ali so pogoji za dopustnost vprašanja za predhodno odločanje v postopku v glavni stvari izpolnjeni, se zdi primerno na prvem mestu napotiti na načela, ki jih je na tem področju izpostavilo Sodišče, natančneje na tista, ki jih je upoštevalo ob preučitvi dopustnosti predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil organ, zadolžen za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo.¹⁷

¹⁶ Glede na navedbe, zbrane med obravnavo, se uporablja Uredba (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015, L 141, str. 19).

¹⁷ Glej Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 38). Ugotovimo lahko, da je Sodišče v okviru postopkov v zvezi s potrdili, izdanimi za poenostavitev priznavanja in izvrševanja odločb, izdanih v državi članici, sicer izreklo tri sodbe (sodbe z dne 6. septembra 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531; z dne 17. decembra 2015, Imtech Marine Belgium, C-300/14, EU:C:2015:825, in z dne 16. junija 2016, Pebros Servizi, C-511/14, EU:C:2016:448), vendar se je moralo le v zadnjih navedeni zadevi izreči o ugovoru nedopustnosti predloga za sprejetje predhodne odločbe.

33. Sodišče je opozorilo, prvič, da „v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča člen 267 PDEU predložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe Sodišču sicer ne pogojuje s kontradiktornostjo postopka, med katerim bo nacionalno sodišče postavilo vprašanje za predhodno odločanje, vendar pa lahko nacionalna sodišča sprožijo postopek pred Sodiščem, le če pred njimi poteka postopek in če odločajo v postopku, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe“.¹⁸

34. Drugič, v zvezi s tem je znova pojasnilo, da „izraz ‚izreči sodbo‘ v smislu člena 267, drugi odstavek, PDEU zajema celoten postopek, v katerem se izda sodba predložitvenega sodišča, in ga je treba razlagati široko, da bi se izognilo temu, da bi se veliko procesnih vprašanj štelo za nedopustna in jih Sodišče ne bi moglo razlagati, in da bi Sodišče lahko odločalo o razlagi vseh določb prava Unije, ki jih mora predložitveno sodišče uporabiti“.¹⁹

35. Na drugem mestu je treba opraviti primerjavo s predhodnima odločbama Sodišča v zvezi s potrdili, izdanimi na podlagi uredb št. 44/2001 in 805/2004.

36. Sodišče je v sodbi z dne 16. junija 2016, *Pebros Servizi*,²⁰ v kateri je bilo odločeno na podlagi zgoraj predstavljenih načel, menilo, da „je potrditev sodbe kot evropskega izvršilnega naloga sodni akt“,²¹ s čimer je potrdilo analizo iz sodbe z dne 17. decembra 2015, *Imtech Marine Belgium*.²²

37. Nasprotno pa je mogoče iz sodbe z dne 6. septembra 2012, *Trade Agency*,²³ ki jo je izdalo Sodišče, ki mu je bila predložena zadeva v zvezi s pravnim sredstvom zoper razglasitev izvršljivosti zamudne sodbe v državi članici izvora, ki ji je bilo priloženo potrdilo iz člena 54 Uredbe št. 44/2001,²⁴ izpeljati, da izdaja takega potrdila ne zahteva sodnega preizkusa. V zvezi s tem je navedlo, da „so [...] informacije [v zvezi z dejstvi, ki jih potrdilo vsebuje,] lahko povsem indikativne in imajo zgolj vrednost podatka, ker sodišče [...], pristoj[no] za izdajo [...] potrdila, ni nujno sodišče [...], ki je izdal[o] odločbo, katere izvršitev se zahteva“.²⁵

38. Iz teh odločb izhaja, da je treba elemente, koristne za opredelitev nalog, ki jih opravlja sodišče izvora, kadar izda potrdilo iz člena 53 Uredbe št. 1215/2012, izpeljati ne le iz besedila upoštevanih določb, ampak tudi iz sistema, vzpostavljenega s to uredbo, in ciljev, zastavljenih z njo.

39. Analiza teh elementov nas privede do ugotovitve, da kljub nekaj skupnim točkam, ki obstajajo med Uredbo št. 1215/2012 ter uredbama št. 44/2001 in 805/2004, nobene od predhodnih rešitev Sodišča ni mogoče neposredno prenesti.

40. Najprej je treba namreč ugotoviti, da se besedilo člena 53 Uredbe št. 1215/2012 razlikuje od besedila člena 54 Uredbe št. 44/2001, katerega naslednik je. Zadnjenavedeni je določal, da „[s]odišče ali pristojni organ države članice, v kateri je bila izdana sodna odločba, izda na zahtevo ene od zainteresiranih strank potrdilo na standardnem obrazcu iz Priloge V k tej uredbi“,²⁶ medtem ko člen 53 določa, da potrdilo izda „sodišče izvora“.

18 Sodba z dne 16. junija 2016, *Pebros Servizi* (C-511/14, EU:C:2016:448, točka 24 in navedena sodna praksa).

19 Sodba z dne 16. junija 2016, *Pebros Servizi* (C-511/14, EU:C:2016:448, točka 28 in navedena sodna praksa). Glej v istem smislu – z napotilom na Uredbo št. 805/2004 – sodbo z dne 17. decembra 2015, *Imtech Marine Belgium* (C-300/14, EU:C:2015:825, točka 47).

20 C-511/14, EU:C:2016:448.

21 Glej točko 30 te sodbe.

22 C-300/14, EU:C:2015:825 (točki 46 in 47).

23 C-619/10, EU:C:2012:531.

24 Naj spomnim, da se ta člen ujema s členom 53 Uredbe št. 1215/2012.

25 Glej točki 35 in 36 te sodbe.

26 Moj poudarek.

41. Dalje, postopek, v katerem to sodišče izda potrdilo o izvršljivosti sodne odločbe,²⁷ je treba razlikovati od postopka potrditve sodbe kot evropskega naloga za izvršbo.²⁸ Ti formulaciji, uporabljeni v uredbah št. 805/2004 in 1215/2012, razkrivata pomembno razliko med navedenima postopkoma. Kot je navedlo Sodišče, se namreč v skladu s členom 6(1) in členom 9 Uredbe št. 805/2004 potrditev sodbe o nespornem zahtevku, ki jo je izdalo sodišče izvora, kot naloga za izvršbo opravi pred formalnim dejanjem izdaje potrdila.²⁹

42. Nazadnje, bistveno je, da je z Uredbo št. 1215/2012 – podobno kot z Uredbo št. 805/2004 – sicer res izoblikovano načelo odprave eksekvatur, vendar je v prvonavedeni uredbi to načelo posplošeno brez predhodnih pogojev. Ta bistvena novost, ki je spodbudila preoblikovanje Uredbe št. 44/2001 in s katero je bila poenostavljena razglasitev izvršljivosti, izhaja iz načela neposredne izvršljivosti,³⁰ določenega v členu 39 Uredbe št. 1215/2012. To določbo je treba razlagati ob upoštevanju uvodne izjave 26 te uredbe, v kateri je navedeno, da „bi bilo treba sodbo sodišča posamezne države članice obravnavati, kot da je bila [iz]dana v zaproseni državi članici“.

43. Zato na podlagi člena 42 Uredbe št. 1215/2012 za to, da se v eni od držav članic izvrši sodna odločba, izdana v drugi državi članici, zadostuje predložitev izvoda te sodne odločbe in potrdila iz člena 53 te uredbe.

44. To potrdilo je tako bistvena podlaga, na kateri temelji uresničevanje načela neposredne izvršitve sodnih odločb, izdanih v državah članicah. Povedano drugače, brez tega dokumenta sodna odločba „ni primerna za prosto uporabo na evropskem pravosodnem območju“,³¹ kar za sistem, vzpostavljen z Uredbo št. 44/2001, ni veljalo.³²

45. Potrdilo je bilo tako zaradi poenostavitve razumevanja odločbe, katere izvršitev se zahteva, zasnovano kot njen nadomestek,³³ pri čemer se njegov prevod³⁴ – ali celo prevod odločbe, katere izvršitev se zahteva – ne zahteva v vseh primerih.³⁵

46. Učinkovitost tega sistema, zaradi katerega so bili v potrdilo dodani številni razdelki, temelji na kakovosti preverjanj, ki jih mora opraviti sodišče izvora v fazi sojenja in ki bodo nato služila kot podlaga za pripravo potrdila. Pristojno sodišče v zaproseni državi članici ne opravi več nobenega nadzora. V primeru zahteve za izvršitev lahko le oseba, zoper katero se zahteva izvršitev, od njega zahteva, naj se izreče o zatrjevanih razlogih za zavrnitev priznanja³⁶ ali izvršitve³⁷. Prav zaradi te možnosti se potrdilo iz člena 53 Uredbe št. 1215/2012 v skladu s členom 43 te uredbe zadevni osebi vroči pred kakršno koli izvršitvijo.

27 Glej člen 42(1)(b) Uredbe št. 1215/2012. Primerjaj s točko 68 sodbe z dne 28. aprila 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271), v kateri je navedeno, da „[...] je s potrdilom iz člena 54 Uredbe št. 44/2001 ugotovljena izvršljivost v državi članici izvora na dan izdaje tega potrdila“.

28 Glej naslov člena 6 Uredbe št. 805/2004: „[...] potrditev [sodbe] kot evropskega naloga za izvršbo“.

29 Glej sodbo z dne 17. decembra 2015, Imtech Marine Belgium (C-300/14, EU:C:2015:825, točka 45). Treba je poudariti, da se v takem primeru uporaba Uredbe št. 805/2004 preveri v fazi pred potrditvijo sodbe.

30 To načelo dopolnjuje načelo priznanja sodb po samem zakonu, ki temelji na medsebojnem zaupanju med državami članicami, na katero je prav tako opozorjeno v uvodni izjavi 26 Uredbe št. 1215/2012. Glej tudi sodbo z dne 9. marca 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, točki 52 in 53).

31 Formulacija, uporabljena v sodbi z dne 16. junija 2016, Pebros Servizi (C-511/14, EU:C:2016:448, točka 27), v zvezi z evropskim nalogom za izvršbo.

32 Glej sodbo z dne 6. septembra 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, točka 36).

33 Glej člen 42(1)(b) Uredbe št. 1215/2012, ki določa, da „potrdilo [...] vsebuje izvleček sodne odločbe in po potrebi pomembne informacije o vračljivih stroških postopka ter izračun obresti“.

34 Glej člen 42(3) te uredbe.

35 Kar zadeva pogoje, pod katerimi lahko ali organ, pristojen za izvršitev, ali pa oseba, zoper katero se zahteva izvršitev, kljub temu zahteva prevod odločbe, katere izvršitev se zahteva, glej člen 42(4) oziroma člen 43(2) navedene uredbe.

36 Glej člen 45 Uredbe št. 1215/2012.

37 Glej člen 46 Uredbe št. 1215/2012.

47. V takih okoliščinah sodišče izvora, pri katerem je vložena zahteva za izdajo potrdila, večinoma le prepíše navedbe iz odločbe, katere izvršitev se zahteva.³⁸ Pri tem ne opravi nadzora nad izpolnjevanjem nekaterih zahtev, na katerih temelji odprava eksekvatur, kot je to moralo storiti na podlagi predhodnih aktov,³⁹ ko je bil neobstoj eksekvatur vezan ali na preverjanje posebnih jamstev⁴⁰ ali pa na izvedbo postopka po posebnih pravilih, določenih z nekaterimi uredbami⁴¹.

48. Zato menim, da je treba v primeru zahteve za izdajo potrdila v skladu s členom 53 Uredbe št. 1215/2012 predvideti dve možnosti.

49. Če sodišče izvora meni, da je pristojno za pripravo potrdila, saj sodna odločba, katere izvršitev se zahteva, vsebuje vse zahtevane navedbe, potem dejanje izdaje potrdila nikakor ni dejanje sodne narave. Naj bo to potrdilo še tako bistven element v postopku izvršitve odločbe, določenem z Uredbo št. 1215/2012, se njegova narava v takem primeru ne razlikuje od narave potrdila, kot jo je upoštevalo Sodišče v zvezi s potrdilom iz člena 54 Uredbe št. 44/2001.⁴²

50. Ker poleg tega v členu 53 Uredbe št. 1215/2012 ni pojasnjeno, kdo znotraj sodišča izvora je pristojen za izdajo takega potrdila,⁴³ ga lahko izda celo nesodni organ. Tako se v takem primeru vprašanje predložitve zadeve Sodišču sploh ne postavlja.

51. Če pa se, nasprotno, sodišče izvora – kot v obravnavani zadevi – v fazi sojenja⁴⁴ ni izreklo o uporabi Uredbe št. 1215/2012⁴⁵ in ni očitno, da spor spada na področje uporabe te uredbe, mora to sodišče nujno opraviti sodni preizkus po nacionalnih postopkovnih pravilih, bodisi ko mu je zadeva predložena za namene izdaje potrdila bodisi ko je vloženo pravno sredstvo,⁴⁶ potem ko je bila izdaja tega potrdila zavrnjena.

38 S tega vidika se zdi mogoče, da se morebitne težave v mejah mogočega predvidijo že med pisanjem sodbe.

39 Z izjemo Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191), členu od 16 do 18, ki je bila razveljavljena z Uredbo 2015/848, pri čemer so bile navedene določbe brez sprememb nadomeščene s členu od 19 do 21 te uredbe, ki določajo priznanje in neposredne učinke odločbe o uvedbi postopka zaradi insolventnosti. Glej tudi člen 17 Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (UL 2009, L 7, str. 1), ki odpravo eksekvatur pogojuje z uporabo Haaškega protokola z dne 23. novembra 2007 o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti, v državi članici, v kateri je bila odločba izdana, in sicer ne glede na uporabljena postopkovna pravila ali ugovor tožene stranke.

40 V zvezi z nespornimi zahtevki glej Uredbo št. 805/2004 in sodbo z dne 16. junija 2016, Pebros Servizi (C-511/14, EU:C:2016:448, točki 25 in 26 ter navedena sodna praksa). V zvezi s tem je mogoče ugotoviti, da od začetka veljavnosti Uredbe št. 1215/2012 edini smisel tega, da se predlaga uporaba Uredbe št. 805/2004, izhaja iz upoštevanja teh jamstev, saj je domneva priznavanja terjatve izpeljana iz ugotovitve, da stranka, ki ji je naloženo plačilo, v postopku ni bila odzivna.

41 Glej Uredbo (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL 2006, L 399, str. 1) ter Uredbo (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (UL 2007, L 199, str. 1).

42 Glej sodbo z dne 6. septembra 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, točki 36 in 37). Treba je pripomniti, da se je ta sodba nanašala na navedbe v zvezi s postopkom z zamudno sodbo, vnesene v razdelek obrazca, ki je v Uredbi št. 1215/2012 ostal nespremenjen.

43 Primerjaj s sodbo z dne 17. decembra 2015, Imtech Marine Belgium (C-300/14, EU:C:2015:825, točka 44), v zvezi z izrazom „sodišče izvora“ iz člena 6(1) Uredbe št. 805/2004.

44 Vprašanje se lahko prvič postavi tudi v fazi čezmejne izvršitve sodne odločbe, izdane v nacionalnem sporu. V zvezi s tem glej zadevo Weil (C-361/18), ki je trenutno v obravnavi pred Sodiščem.

45 V zvezi s tem je mogoče ugotoviti, da mora biti – v nasprotju s tem, kar trdi Komisija v točki 16 pisnih stališč – če je toženec s stalnim prebivališčem v eni državi članici tožen v drugi državi članici in se ne spusti v postopek, to sodišče še posebej pazljivo glede vprašanja uporabe Uredbe št. 1215/2012. Prvič, to sodišče mora namreč v skladu z uvodno izjavo 13 te uredbe preveriti obstoj skupnih evropskih pravil o pristojnosti ter, drugič, na podlagi člena 28 navedene uredbe se mora po uradni dolžnosti izreči za nepristojno, razen če pristojnost izhaja iz določb te uredbe, in opraviti nekatera preverjanja v zvezi s spoštovanjem pravice tožene stranke do obrambe. Poleg tega je treba opozoriti, da je Sodišče odločilo, da „je treba vprašanja v zvezi s področjem uporabe določb Konvencije [z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodb v civilnih in trgovinskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32)], kakor je bila spremenjena z nadaljnjimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji, ki določajo sodno pristojnost v mednarodnem pravnem redu, obravnavati kot vprašanja javnega reda“ (sodba z dne 19. januarja 1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91, EU:C:1993:15, točka 10).

46 Primerjaj s sodbama z dne 19. oktobra 1995, Job Centre (C-111/94, EU:C:1995:340, točka 11), in z dne 25. junija 2009, Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395, točka 37), ter s predlogom za sprejetje predhodne odločbe v zadevi Logistik XXL (C-135/18), ki je trenutno v obravnavi pred Sodiščem.

52. V takem primeru sodišče izvora ne dopolnjuje ali razlaga izdane sodne odločbe, kar bi moralo storiti za to, da bi lahko izpolnilo nekatere razdelke potrdila, če bi bila ta odločba nepopolna ali nenatančna.⁴⁷ S preverjanjem, ali je pristojno za izdajo potrdila, se umesti v nadaljevanje postopka sojenja, in sicer v fazo, katere namen je zagotoviti neposredno izvršljivost izdane odločbe. Sodišče izvora mora torej sprejeti odločbo, ki upravičuje, da se mu v skladu s široko razlago pojma „postopek, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe“,⁴⁸ prizna možnost postavitve vprašanja Sodišču. Od tega sta zelo odvisni pravna varnost in hitra izvršitev sodne odločbe, izdane v državi članici izvora.

53. Menim, da je ta primer podoben primeru, v katerem mora sodišče izvora razložiti pomen nekaterih razdelkov potrdila ob upoštevanju posebnosti svojega nacionalnega prava⁴⁹ ali se izreči o pristojnosti sodišča, ki vsebinsko odloča o zadevi, v primeru sodne odločbe, s katero je odrejen začasni ukrep ali ukrep zavarovanja.⁵⁰ Sodišče izvora v takem primeru opravlja svoje sodne naloge, ki upravičujejo tudi njegovo pristojnost za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču.

54. Vendar menim, da mora taka opredelitev sodišča v smislu člena 267 PDEU kljub vsemu ostati izjema. To namreč ne sme pomeniti, da se v fazi izvršitve sodne odločbe „začne nov postopek“⁵¹, s čimer bi omajali cilj Uredbe št. 1215/2012 in posegli v pravice dolžnika⁵². Treba je namreč opozoriti na nekontradiktornost postopka izdaje potrdila. Poleg tega bo lahko dolžnik, ki mu je bilo vročeno potrdilo,⁵³ učinke tega potrdila izpodbijal le v obsegu razlogov, določenih v členu 45⁵⁴ Uredbe št. 1215/2012. Te pa je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča razlagati ozko, da tako tožena stranka, ki je bila pravilno obveščena o postopku, v tej fazi postopka ne more uveljavljati razlogov, kakršen je tisti v zvezi z uporabo te uredbe, na katerega bi se lahko sklicevala pred sodiščem, ki je vsebinsko odločalo o zadevi, ali ob vložitvi pravnega sredstva.⁵⁵

55. Ob upoštevanju vsega navedenega menim, da je sodišče izvora, pri katerem je vložena zahteva za izdajo potrdila v skladu s členom 53 Uredbe št. 1215/2012 in ki dvomi o uporabi te uredbe, pri čemer v zvezi s tem še ni bilo odločeno, pristojno za to, da Sodišču postavi vprašanje za predhodno odločanje.

56. Sodišču torej predlagam, naj ugotovi, da – v primeru negotovosti glede uporabe Uredbe št. 1215/2012 – izdaja potrdila v skladu s členom 53 te uredbe zahteva sodni preizkus, v okviru katerega je nacionalno sodišče pristojno za to, da Sodišču postavi vprašanje za predhodno odločanje, in naj posledično odloči, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

47 V takih primerih je po mojem mnenju treba uporabiti druge postopke, določene z nacionalnim pravom, saj v fazi izdaje potrdila postopek ni kontradiktoren.

48 Glej točko 31 in naslednje teh sklepnih predlogov.

49 Glej predlog za sprejetje predhodne odločbe v zadevi Logistik XXL (C-135/18), ki je trenutno v obravnavi pred Sodiščem in se nanaša na razdelek 4.4 obrazca iz Priloge I k Uredbi št. 1215/2012. V tej zadevi je sodišče izvora odločilo, da je sodba o plačilu določenega denarnega zneska začasno izvršljiva, če upnik položi varščino. Upnik lahko po izteku določenega roka izvršitev odločbe omeji na določen znesek svojega zahtevka (in posledično položene varščine) ali na ukrepe zavarovanja, ne da bi položil varščino.

50 Glej razdelek 4.6.2 obrazca iz Priloge I k Uredbi št. 1215/2012 in zlasti pisna stališča avtorja Nuyts, A., „La refonte du règlement Bruxelles I“, *Revue critique de droit international privé*, Dalloz, Pariz, 2013, str. 1–64, predvsem str. 27 (točki 23 in 24).

51 Izraz je povzet po sodbi z dne 13. oktobra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, točka 31).

52 Kar zadeva opozorilo v zvezi s pravico do obrambe, glej uvodno izjavo 29 Uredbe št. 1215/2012.

53 Ob tej priložnosti ga je treba po mojem mnenju obvestiti o razlogih za zavrnitev priznanja ali izvršitve, določenih z Uredbo št. 1215/2012, od tega zlasti o tistih, ki temeljijo na pravilih glede pristojnosti, s katerimi se zavaruje šibka pogodbená stranka. V zvezi s tem glej zadevo Salvoni (C-347/18), ki je trenutno v obravnavi pred Sodiščem.

54 Glej tudi napotilo na te določbe v členu 46 te uredbe. Kar zadeva preverjanje spoštovanja pravic tožene stranke, ki se ni spustila v postopek, glej sodbo z dne 6. septembra 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, točki 37 in 38), ki jo je po mojem mnenju mogoče razširiti na Uredbo št. 1215/2012, saj Priloga I k tej uredbi vsebuje enak razdelek, kot ga vsebuje Priloga V k Uredbi št. 44/2001, katere učinki so se obravnavali v tej zadevi. Poleg tega je v uvodni izjavi 30 Uredbe št. 1215/2012 navedeno, da bi moralo biti stranki, ki izpodbija izvršitev sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, omogočeno, da se, kolikor je mogoče in v skladu s pravnim sistemom zaprosene države članice, sklicuje tudi na razloge za zavrnitev, ki jih predvideva nacionalno pravo, v rokih, ki jih predpisuje to pravo. S tem bi morali preseči težave, ki so se preučevale v sodbi z dne 13. oktobra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653).

55 Glej sodbi z dne 16. julija 2015, Diageo Brands (C-681/13, EU:C:2015:471), in z dne 25. maja 2016, Meroni (C-559/14, EU:C:2016:349). V nasprotnem primeru bi, kar zadeva uporabo Uredbe št. 1215/2012, to učinkovalo tako, da bi dopustili, da lahko sodišče zaprosene države članice nadzira presojo sodišča izvora.

IV. Predlog

57. Ob upoštevanju zgornjih preudarkov Sodišču predlagam, naj ugotovi, da – v primeru negotovosti glede uporabe Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – izdaja potrdila v skladu s členom 53 te uredbe zahteva sodni preizkus, v okviru katerega je nacionalno sodišče pristojno za to, da Sodišču postavi vprašanje za predhodno odločanje, in naj posledično odloči, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Arbeits- und Sozialgericht Wien (delovno in socialno sodišče na Dunaju, Avstrija), dopusten.